

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrta leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrta leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrta leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrta leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrta leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četrstopenne petit-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Hrvatski zbor.

Iz Zagreba 24. avgusta.

[Izv. dop.]

Po dolgem prenehanji bo jutri hrvatski sabor zopet skupaj stopil. Narodni zastopniki so že denes skoro polnbrojno tukaj v Zagrebu. Ali nam bo sabor prinesel mir ali prepir, to je odvisno od tega, da-li bo novo pogodbo potrdil ali zavrgel? Predstoječe saborsko zasedanje ima vsakako daleko sezajočo važnost. Vsled lanskih kompromisov, in vsled letošnje neizmerne popustljivosti in pomirljivosti naše regnikolarne deputacije, sabor pač ne bo mogel inace, nego novo pogodbo potrditi. Ker je že enkrat rekel bel, mora tudi še reči mel. Ne da se tajiti, da smo v nekem pogledu pod kavdinskim jarmom, pa — pomagaj si, če si moreš! Včerajšnja „Agr.“ je rekla, da bo tudi naša saborska desnica (Rauchijanci) glasovala za pogodbo, ker je nova pogodba baje apologija nagodbe leta 1868 po njih samih sklopljene! Skoro, da ima „Agr.“ pravo. Proti nagodbi bo govorila in glasovala saborska levica (Makanečjanci), katera bo pa brž ko ne precejšnji sukurs iz saborske sredine dobila. Tako se denes o konstelaciji naših saborskih strank glede nagodbanega vprašanja govori. — Na oudenšnjo „Obzorovo“ vest, ki pa nij bila resno mišljena, da bo namreč hrvatski sabor pred pretresanjem nove nagodbe v posebnej adresi na kralja za ustanovljenje nove vlade prosil, vzdignili so se vsi ogerski listi z velikim negotovanjem proti nam. Da! opozicijski „Ellenör“ imenuje ta namerjavan čin: revolucijonaren čin! Magjari hrvatskemu saboru še celo to pravico odreka, da sme neposredno s svojim kraljem govoriti! Če je to, kar ogerski oficijelni listi

ravno sedaj v očigled hrvatskega saborskega zasedanja o Hrvatih pišejo, tudi mnenje merodajnih ogersko-vladnih krogov, je brzi razpust sabora ne samo mogoč, ampak celo verjeten. Kakšen drug pomen pa ima pisava ogerskih oficijelnih listov? Hrvatskemu narodu je treba večletnega počitka. Njegove sile so se v več kot dvanajstletnej državopravnej borbi malo da ne iztrošile, in za to je oportun, da pogodbo potrdi. — Letos so nas razne nepogodbe hudo udarile. Toča in suša naredili ste na Hrvatskem vsaj za tri milijone goldinarjev škode, živinska kuga za en milijon, dunajski borzni „krach“ najmanj dva milijona, osepnice in kolera podavili ste do sedaj že kakih 5000 ljudij! Nova pogodba je mnogo naj lepših nadej in želj neizpolnenih pustila. Je-li čudo, da smo Hrvati duhom poklapljeni? —

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 25. avgusta.

Imeniki volilcev se že spisujejo pri davkarskih uradih. Potem jih dobodo občinski predstojniki v pregled. Nekateri okrajni glavarji so že sklicali župane, da jih podučijo v volilnih stvareh.

Iz Celja toži neki dopisnik v „Tagespost“, da tam popolnoma miruje volilno gibanje od strani ustavovercev. Postavil se je sicer nek volilni odbor, pa predsednik je samo enkrat sklical volilni shod, h kateremu pa nij prišlo zadostno število volilcev. Dopisnik se boji, da ne bi nemški liberalci propali tudi v mestni skupini; v kmetski tako nemajo nobenega upanja do zmage.

Katoliški-konservativni volilni odbor v Gradcu je postavil za kandidata v državni zbor v Voitsbergu kneza Alfreda Lichtensteina, ki bode v dotični kmetski skupini najbrže zmagal.

Na češkem so konservativni veliki posestniki s knezom Lobkovicem na čelu prosili vlado, da smejo napraviti gospodarsko društvo za vso Češko. Vlada jim tega nij dovolila. — Nemški listi poročajo, da imajo češki deklaranti 7. septembra klubno sejo, da odločijo kandidate za državni zbor in se posvetijo o postopanju nasproti direkt-nemu državnemu zboru.

O „Mladočehih“ in „Mladoslavencih“ donša „Vaterland“ članek, v katerem zopet dokaže, da je samo po lažjivih Klunovih dopisih o naših slovenskih razmerah podučen. „Mladi“ nikjer ne postavljajo kandidate samo zato, da bi starim nagajali, ampak zato, da bi v državnim zboru Slovenci bili zastopani po svojih najboljših parlamentarnih močeh, ne pa po molčečih grofih, mežnarjih in smešnih prikimalcih.

Vnanje države.

Srbski knez Milan je z razglasom ljudstvu naznanil, da pojde za nekaj tednov v inostransko in da ga bode zastopal v nenaivočnosti ministerski svet, kakor mu bode on naročil. Ristić pride te dni iz toplice na Dunaj.

Francoski fuzijonisti ne vedo kaj bi, ker je Chambord tako svojeglav, in ljudstvo tako nevoljo kaže proti restavraciji. Več prezidentov generalnih svetov je uložilo protest proti uradnim izjavam vlade, v katerih so napačno značeni kot monarhisti. Thiers pojde v Turin, in bržkone tudi v Rim. Niz za in Savojsko, kateri si je Francoska osvojila, bi se vedno radi zopet z Italijo zedinili. Nizzi se je videlo, da ima do Italije sočutje, a o Savojskem se je mislilo, da je bolj udano Franciji. Savojske jezice, da je minister Broglie vse večje službe na Savojskem dal takim, ki niso Savojsci. Tako ravnanje, pravi „Riforma“, je uzrok, da Savojsci ne marajo za čudno vlado, katerej nij družega mari, nego morala, silabus in reakcija. Ako bi „pobožni“ Francozi začeli vojsko proti „brezbožnej“ Italiji, gotovo ne bode noben Savojski proti Piemontezom boril se, s katerimi je bil osemsto let združen.

Listek.

Meta Holdenis.

(Roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez.)

Poslovenil Dav. Hostnik.

Tretji del.

VIII.

(34. nadaljevanje.)

Na željo Lulino se je sklenilo, da bomo zajutrkovali v Paladru, in še le popoldne odšli v Charmilles. Proti enajstim grem doli v salon, da bi jedel. Gospa d' Arci je sedela pri oknu, ter gledala na vrt, kjer se je gospa Mauserre šetala z Meto. Pokaže mi ju zapored s prstom ter deje: — Kako se more želeti te-le, ako se ima ono?

— Treba je vse umeti, odgovorim jaz. Ženska, ki jo vidite, ima vso svojo ceno pri kakej slovesnosti, pri kakem plesu; a v Charmilles nemamo plesov; priznati se morá,

da ta ženska na deželi podaje veliko zanimivosti, ako je dan deževen.

— Dostavite, začne ona, da je prva toliko zanesljiva, kolikor je druga tajnostna, zvita in temna; in gotovo je, da moški česté le nevarne ženske.

— Veliko ljudij, odgovorim jaz, potuje le po takih deželah rado, kjer so brezdna.

V tem trenutku naji gospa Mauserre zapazi, ter zakliče: — Držita se, kakor dva zarotnika. Ali je možno vedeti, kaj kujeta?

— Midva kujeva, rečem jaz, da vas pripeljeva v desetih mesecih sem, ter napraviva pri paladriškem jezeru benečansko svečanost, koje program bom jaz uredil.

Zahvali se mi priklonivša se z glavo, ter nadaljuje svoje šetanje.

Gospa d' Arci zatvori okna ter me začne izpraševati prašanja, na katera sem dajal le ogibajoče se odgovore. Spominjam jo, da sem prejel od nje in od g. d' Arci obljubo zaupnosti.

— Dobro boste storili, reče gospod d' Arci, ki je med tem vstopil, da nam podaste svoj račun.

Vaše namere so dobre; le to vam očitam, da niste doslednji in da znate preveč plavati.

— Jaz nečem smrti grešnikov, nego da se spreobrne, pa živi.

— Predikovati uže smete ljudem, odgovori on, a iz vode jih nij treba vlačiti.

— Dovolite mi, da delam po svojej misli, in spominjajte se svoje obljuje.

— Jaz ne poročem ničesa, kar bi mi utegnulo užaliti tasta, ali vznemiriti gospo Mauserre. Ste-li zadovoljni?

— Popolno bodem, samo da se oguemo prevrata, ki bi se končal sovragu v dobiček.

— Bodite mirni, mi deje gospoja d' Arci. Mislila sva na vaše priporočilo, in pričali ste naji, da se gospa Mauserre ne bo dala raniti, akopram jej bode vse odkrito; njeno zaupanje, misli, da je nezmotljivo.

Španjska vladna vojna je posedla Bilbao. Karlisti so se morali umakniti; za madridsko vlado je to velik dobiček, kajti ko bi bili karlisti še dalje oblegali to mesto, bi jih bile velike moči brzkone pripoznale za vojskovalno stranko. Zagotavlja se, da bode vlada odpravila osobne prostosti; potem odlože kortesi seje.

Italijanski kralj bode brž ko ne kmalu na Dunaj šel. — V Rimu se je sestavila komisija, ki bode pregledala zgodovino do dogme nezmotljivosti dospelega vatikanskega zbora. General Medicis je popustil prefekturo v Palermu ter odšel v Rim; ne ve se še, kdo mu bode naslednik; najbrže pa markis Bella Caracciola, sedanji poslanik v Petrogradu. Tudi drugi prefekti v Siciliji se bodo na novo izvolili.

„Italie“ komentira list papežev do grofa Chamborda tako-le: Nade klerikalcev se opirajo na tujo pomoč in na uničenje kraljestva, brez katerega bi se politično ravnotežje evropsko majati začelo. Nam slepi fanatiki, ki trmoglavno svojo trdijo, niso mar, pač pa možje, zvesti katoličani, ki imajo zdrav razum in pravo vero. Tem hočemo pokazati strašno brezduo, na katerega rob se rinejo, ako puste, da se naredi med religioznim in političnim načelom neprodriljive meje, ki prosto cerkev v prostej državi delajo nemogočo. Mi smo se vedno borili za ta princip, in se bodemo vedno držali njegove zastave. Kadar pa se ljudstvo prepriča, da se svoboda cerkve in neodvisnost in edinost domovine ne vjemate, takrat bode klical: Posnemajmo Švico in Nemčijo! in vlada se ne bo mogla protistaviti. Potem je svobodne cerkve v svobodnej državi za zmiraj konec.

Pruska vlada je zaprla poznajnsko semenišče, zaradi nedostojnega vedenja nadškofa Ledobovskega, ki je z listom od 10. junija izrekel, da ne pripoznava državnega nadzornišva. Semenišče ostane tako dolgo zaprto, da se nadškof podá vladi. Ministerstvo prava je naredilo samostojen načrt nemške sodnijske ustave, kateri bode minister Leonhardt podal državnemu kancelarju takoj prihodnji mesec.

Dopisi.

Iz Pivke 24. avg. [Izv. dop.] Neutrudljivo agitirajo naši žolčni klerikalci za nemškega grofa Hohenwarta. Člani deputacije, ki je bila pred nekoliko dnevi pri Hohenwartu, trudijo se prosto svobodno-misleče ljudstvo za svoje namene, za svoje misli pridobiti. — Ti, omiko in napredek naroda svojega zatirajoči gospodje srdijo se pri vsaki priložnosti črez Mladoslavence, imenujejo jih „brezverce“, od vlade podkupljene itd., kar

se morejo zlagati. Dosedaj je bil njibov trud brez vspeha, dasiravno oni pod farizejsko larfo, ko volkovi v jagnjetovi koži, vse žile svoje napenjajo, napredek naroda uničiti. Vrli prebivalec notranjske strani se ne da zapeljati, saj je zaveden, kaj mu je storiti treba za korist in blagostaj svoj. — V imenu mnogo Pivčanov izrečem Hohenwartovcem, da naj se v bodočnost nikar ne trudijo s svojo agitacijo, saj smo prepričani, kake dobiček smemo od njih pričakovati; pretekli časi so nas učili, kaka je bila omika ljudstva pod klerikalno hegemonijo. Gospodje Tombakovci! Ne pozabite, da ne živimo več v srednjem veku, pod vplivom vašim, nego v času napredka, — v devetnajstem stoletju.

J. V. posestnik.

Iz Trnovca na Notrajskem 22. avg. [Izv. dop.] V zadnjem dopisu narisal sem v nekih črticah „kos“ značaja naših pravničarjev (žalibog, da ste, gospodine urednik — polovico dopisa konfiskovali), povedal sem, kako prosto ljudstvo misli, omenjal tudi trije „misijskarjev“, kateri so pri nas privržencev za to stranko iskali, a na cedilu ostali, ter izrekel, da je pri nas volitev g. dr. Razlaga v državni zbor zagotovljena. — Pa kaj se zgodi? V svoje posvečene roke zagrabi „— r —“ (zadnjič ste imeli dve drugi imeni, kako je to?) pero, ter pošlje „Novicam“ „duhovit“ dopis, češ, zdaj sem mu dal. Brrr! stresa me mraz v največji vročini. —

Zgodovino pa pozna ta mož. In tega svojega znanja ne skriva, kar v javnost pridere ž njim; vendar ne pomisli, da sam sebe po zobeh tolče. O Franciji, Španiji, naj bi vsaj molčali klerikalci, saj vendar nij častno za nje, da se zopet in zopet obelodanijo nesramnosti in nečloveško vedenje njihovih prednikov (v načelih) ravno v teh deželah. Koliko ste trpeli Francija in Španija, ko so se pod masko krščanstva ono samo in njegovi najsvetejši nauki oskrnjevali tako, da se človeku koža ježi, ako čita zgodovino teh dežel — teh nesrečnih narodov! Pa s tem hoče naš učenjak nas liberalne narodnjake pobijati? Kaj ste vendar mislili, ko ste tako brezumje zapisali, in kaj je mislilo slavno uredništvo „Novic“, ko je ta Vaš ekstrakt človeškega uma v tiskarno poslalo ter s tem hotelo voditi svojih bornih 730 bralcev k napredku znanstev, kakor se Vi izraziti blagovolite?

Tudi sedanjih političnih razmer v Španiji omenja naš strokovnjak, „kjer kri scurkoma teče.“ Vas nij sram? Nij mar klerikalno-reakcijarna stranka prouzročila vse to, podpirana od papeštva, od francoskih klerikalcev, kateri so z državnim prevratom i Franciji zastavili pot do svobode, ter vpe-ljali politiko božjih potov? Nij-li krvavi pop Santa Cruz vodil divje čete Don Karlosa proti narodu španjskemu, da bi ga pripregel zopet k verigam sužnosti ravno sedaj, ko je jel svobodnejše dihati? In z orožjem, koje je edino vam pogubonosno, hočete nas pobijati, Vas zopet vprašam?

Pa v celem dopisu rabite tako orožje! „Novice“ niso eksempl trejalke, to je po vas „Narod“, „Novice“ niso premenile svojega programa, „Narod“ ga je, „Novice“ se ne poslužujejo nedostojnih sredstev, „Narod“ je tako daleč zabredel, itd. dokazuje (!?) maziljeni gospod, ter zavrača moj dopis od stavka do stavka. Smešni ste — gospodine, kar mi je jako žal, a vašim 730 voščim dober tek. —

V istem listu „Novic“ čitamo v dopisu iz Notrajske Bistrice, kojega je g. J. Bilec podpisal, sledeče: „Dasiravno jez možko besedo zastavim, da nijsem omenjenega dopisa pisal, in da tudi ne vem, kdo ga je pisal . . .“ na dalje je pripravljen s prisego potrditi, da je nedolžen itd. V gostilni pri „Navadi“, torej na javnem mestu, pa so mu ušle nepremišljene besede, da v prihodnjih „Novicah“ bode njegov odgovor, i tudi odgovor dopisnika čitati. Res se je to zgodilo in — poznamo se! „Pejd pomaten“ (po naše: bodi pameten) bi rekel Neslovenec g. „Navada“. Gospodine! zakaj „klunite“?

Sl. J.

Iz Kostanjevice na Dolenjskem 23. avg. [Izv. dop.] Dovolite, da se Vam tudi od našega duševno precej zapuščenega kraja kaj dopisuje in vam poroča, kako pri nas duhovščina z ubogim narodom počenja in ravna. Ker so po novi šolski postavi tako imenovane končne šolske preskušnje že skoraj povsod nehale in se samo tam še na kvar učitelja napravljajo, kjer kakšni črni „pravničar“ v šoli gospodari, tako je naš krajni šolski svet namenil, šolsko veselico napraviti in urediti, kar se je tudi 21. t. m. tukaj zgodilo. Gori omenjeni, od šolske mladine teško pričakovani dan, se naša njezna šolska mladina praznično oblečena ob pol

Jaz dam znamenje, naj molči; zaslísal sem v sosednjem sobi, katere duri so bile na pol odprte, mišje stopanje. Zagotovil sem se, da Mete res nij več na vrtu.

— Bog hoti, da bi nas ne bila čula! rečem gospé d' Arci. Verjemite mojej izkušnji, zidovi te gostilne so perfidni.

Dve uri pozneje smo bili na potu. Gospod Mauserre je vzel soprogo na break, bodisi da bi se zavaroval proti gospodu d' Arci, bodisi proti sebi. Jaz se vsedem sè svojima dvema zaveznikoma v kočijo. Idoč v Paladru sem bil zamišljen; idoč od tam, sem sanjal. Naj sem se še tako silil ogledovati pokrajino, videl sem vedno bučeče jezero, sem ter tja pehano ladijo, v njej pa dve malo budalasti očesi, gledajoči me naravnost ter kričeči mi: ljubezen, ali življenje! Glejte, gospa, dvakrat se lahko gre čez Bugey, ne da bi ga videl.

IX.

Nekaj dnij nijsem videl Mete. Nič več nij čutila kopeli; a Lulu se je na potu nazaj prehladila, kjer ji je bila Meta zvesta družica po noči in po dnevi. Nepotrpežljiv sem čakal, da bi zapustila dobrovoljni zapor, kar nastane kriza, koje sem se bal. Datí moram gospodu d' Arci pravico, da je on nij bil čisto nič uzrok; to osodepolno krizo, od koje sem se bal, da bo godila sovražniku, je provociral sovražnik sam. Zidovi hotela „des Bains“ so res nad vse perfidni.

Neki večer, kmalu po obedu, ko je gospoja Mauserre gotovo najmenj mislila in sama bila v svojem malem salonu, vstopi k njej gospica Holdenis blede, skesanim obrazom, ter jokaje pade na kolena pred njo. Gospá si iz početka misli, da je Lulu mrtva, ali da umira, a Meta k sreči začne govoriti, da jej pove uzrok prihoda.

— A kaj je dakle, draga moja? Vi me strašite. Ste-li prejeli kako tužno vest?

Meta odkima z glavo.

— Vas je-li kdo razžalil? Si je-li gospá d' Arci dovolila . . . Povejte mi vso vašo tugo. Zelo nesrečna bom, ako vas ne bodem mogla tolažiti.

— Vi me obsipate z dobrotmi, odgovori Meta, ki je vedno jokala. Ravnajte z menoj, kakor sè sovražnico, zapodite me iz te hiše: za vas in za-me je dobro, da nijsem ni en dan več v njej.

Več se jej ne da govoriti, jok jej zapre glas. Gospa Mauserre jo izprašuje na vse načine, a dobiva le kratke, zvite in temne odgovore; toda, ako je človek nekaj časa v temi, začne končno se razsvetljevati okolo njega, in z enim mahom izve gospoja Mauserre kruto resnico.

— Ah! veliki bog, vsklikne, gospod Mauserre . . . Ljubi vas, in osmelil se je vam

devetih v šolski sobi zbere, in se potem proti bližnji cerkvi M. B. na Slinovce s šolskim banderom poda, kjer se celi dan na prostem igra in veselo prepeva je raduje. Proti poludne je bila vesela mlada družba od naših gospej prav dobro z okusno jedjo in pijačo okrepcana; ko potem tudi več šolskih prijateljev, posebno od krajnega šolskega sveta veselo mladino z obiskanjem razveseli, se neki deček na višji prostor vstopi ter prav izvrstno pričujočim staršem in šolskim dobrotnikom govori, v katerem se jim za sprejete dobrote zahvaljuje. Pričujoči so bili do solz ginjeni; in res, ta veselica bi se bila lahko še lepši izvršila, če bi naša fanatična duhovščina po vesti ravnala in bi bila storila, kar njena sveta dolžnost terja. Prosim, dragi čitatelji, berite dalje in presodite, ako je tako ravnanje pošteno od duhovščine, kateri bi morala najbolj krščansko izrejo mladine pri sreči biti, in katera povsod kriči, da „vera peša“. Da bi bila gori omenjena šolska veselica tudi tako uravnana, kakor se mladini spodobi, je krajni šolski svet gosp. župnika Janeza Lesjaka prositi dal, naj on blagovoli eno sveto mašo za šolsko mladino brati pri cerkvi M. B. na Slinovcah. Ali gospod se izgovarja, da njemu nij moči ta dan gori maše brati, ker ima že oznanjeno štiftano mašo na ta dan opraviti; pristavlja pa, da bo že z gospodom kaplanom, ki čuje na ime France Kepec, govoril, morebiti bo on, kaplan to storil.

Kaplan, akoravno je bil poprošen in da-si je njemu, kot katehetu, dolžnost storiti, kar so ga prosili, lažljivo se izgovarja, da ga ta dan ne bo doma, akoravno je potem tisti dan ravno pri tisti cerkvi že pred šestimi mašo bral. Ker torej naša duhovščina nij hotela šolski mladini ene maše privoščiti, bil je primoran gospod predsednik krajnega šolskega sveta k bližnjemu gosp. župniku v Sv. Križu prošnjo iti, naj on blagovoli eno mašo za otroke opraviti, kar oni gospod tudi prav rad privoli in obljubi. Ali častiti čitatelji mislite si črno hudobijo. Ko naša duhovščina to zve, da bo g. župnik iz Sv. Križa maševat prišel, kaj si zmisli naš fajmošter Lesjak? Zvečer hitro voz najme in se v tem ni noči v Sv. Križu vleče in gospoda fajmoštra tako rekoč že iz postelje pokliče in mu odsvetuje in prepove v njegovo podružnico (filijalo) maševat hoditi, ker podružnica M. B.

to reči, kje? kdaj? kako? kaj se je zgodilo? Jaz hočem vse vedeti.

— Saj sem uže preveč povedala, odgovori Meta.

V tem trenutku položi glavo gospe na koleno, a ta jo z obema rokama burno odpadne; kmalu ji je pa žal za to ravnanje.

— Kako sem krivična! deje Meti. Srdim se nad prijateljico, ki je toliko srečna, da se mi je prišla izpovedat in me opozorit.

— Ah gospá, odgovori Meta, ne hvalite moje srčnosti, nego usmiliti se moje slabosti. Gospod Mauserre me je prisilil do obljube, da ne bom Charmilles zapustila, če on ne bo hotel. Govoril mi je gospodarskim glasom, jaz sem se zbalá, ter sem mu prisegla. Povejte mu, prosim vas, da sem vam ga prišla zatožiti, v svojej jezi me bode spustil.

— Ne, Vašega plemenitega zaupanja ne morem zlorabiti, reče jej gospa Mauserre. Govorila bodem v svojem imenu, prosila ga bom...

na Slinovci spada v kostanjevško faro. — Tako smo bili brez božje službe, misleči bomo pa vsaj v cerkev šli in s kako molitvico in pesnico boga zahvalili, ali tudi to nam naša duhovščina nij privoščila, nego je naš župnik Lesjak ukazal cerkev zapreti in ključ dal k sebi donesti, da še nedolžna mladina nij mogla v cerkvi za srečno končano šolsko leto boga zahvaliti! Posebno si je pri tem hvalevrednem početju naš sploh znani kot strastni „pravničar“ razkričani g. kaplan Kepec odlikoval. Ta ščuvajski kaplan se je na vso moč napenjal, da bi veselico uničil, ker je okolo po svoji navadi po blišah taval in staršem prepovedoval otroke k veselici pustiti, da celo, kakor otroci pravijo staršem žugal, da tisti, kateri bo pri veselici ne sme k sv. obhajilu, tudi je menda svilnati trak iz šolskega bandera odvzeti ukazal, akoravno ga je šolska mladina iz svojega kupila. Resnično lep izgled novodobnih kaplanov. Zdaj pa vprašamo: zakaj „vera peša“, zakaj se ljudstvo od take duhovščine če dalje bolj obrača, ali je taka duhovščina učenik in namestnik tistega gopoda izveličarja, kateri je učil: Ljubite svoje sovražnike in odpustite tistim, kateri vas žalijo? Če ima naša duhovščina kakšno osobno sovrašstvo do krajnega šolskega sveta ali je potreba za to nedolžne otroke sovražiti in jim krščanski duh moriti? Gospodoma duhovnoma pa k sklepu povem, napravila sta si krono, katera vam ne bode kmalu odvzeta. To je samo nekaj njih junaštev, ako jima ne zadostuje, smo pripravljene še z drugim postreči.

Od sv. Andraša v Slov. goricah 20. avg. [Izv. dop.] (Novi bog.) 17. t. m. je bila nova maša pri sv. Andrašu v Slov. goricah na Štajerskem. Kakor že stara navada, je bila po maši tudi veselica v hiši staršev novomašnikovih, katere se je udeležilo mnogo ljudi, rodbina, sosedi, duhovniki, dijaki itd. — Nikakor ne bi te veselice popisal, ako ne bi bil navzočen tudi gospod Kocuvan, kaplan pri sv. Jurji. Marsikdo bode vprašal, zakaj je ta mož k nam prišel, ker je ravno tisti dan bila nova maša tudi pri sv. Jurji. Kdor pa Kocuvana pozna, bode precej vedel, da je prišel za Hermana agitovat. In tako je tudi bilo. Brbral je veliko; med drugim je rekel, kako lepo je ime „Herman“ (sic!) Priporočal je vsem do-

— Ne prosite ga, jej seže Meta v besedo. Zapovejte, terjajte. Bodite sigurni, da mu nijsem mogla udihniti resnega občutka, in da ima zame le enodnevno domišljijo, katera bo zarudela pred našim očitanjem, da se bo požuril, žrtvovati vam jo. Kdo sem jaz, da bi vam jemalo njegovo srce, vam, ki ste tako lepi, kakor dobri! Ohranili ste vso moč čez-nj, prva beseda, ki mu jo porečete, spravi ga k pameti. Povejte mu, da nekaj sumničite, da vam moje tukajšnje bivanje dela nemir, da ste pripravljene, odpustiti me sami, ako me on neče. Če pa vam tako govorjenje ne ugaja, zatožite me, da zanemarjam svojo dolžnost, da nijsem več goreča v skrbi za vašo hčer. Karkoli rečete, nijene reči ne bom tajila; ranjenim srcem, a neizsrečeno hvaležna roki, ki me bode zapodila, odšla bom od tod.

(Dalje prih.)

brim kristijanom Hermana za kandidata. Pa tudi sebe nij pozabil. Rekel je, koliko se je učil in koliko zna. Ko je sebe in tovariše visoko proti nebu povzdignil, pravil je, da edini duhovniki morejo dajati kmetu dobre svete, mu polajšati breme davkov in bog si ga vedi, kaj vse. Tudi ubogi naš „Tednik“, kateri se ljudstvu „vriva“, dobil je, kar gre takemu „najemniku hudičevemu“. Našteval je zasluge Hermanove v takšem lišpu, da bi človek, kateri nič ne bere, v istini misliti moral, da nij boljšega moža za državni zbor, nego je Herman. Povedal je med drugimi bedastostmi tudi: „Herman je moj bog!“ Končno kriči: Hermana moramo voliti; kličite vsi: živio! živio!

Ali izvedel je kmalu, kdo je za Hermana. Kdo je upil živio? Duhovniki, venčane dekleta in v zadnjem kotu nekoliko onih, katerim je vinski duh že precej po glavi rogovilil. Ker g. Kocuvan od one strani, kjer je sedela posvetna inteligencija, nij čul nobenega živio, razsrdil se je nad svojo blamažo, ter pustil govorjenje. Ali nij mu dalo miru. Približa se Jakobu Klinarju, kmetu v Smolincih, kateri ima za nas Slovence že veliko zaslug in je najmarljivejši buditelj naroda v naši okolici. Tega inteligentnega kmeta je Kocuvan začel izpraševati, da-li tudi on bere „Tednik“. Klinar mu mirno odgovori, da bere celo „Slov. Narod“. Zdaj je Kocuvan začel na dušo prigovarjati nesrečnemu poslušalcu, da je vera v strašni nevarnosti, ter da naj pripravlja ljudstvo za volitev Hermana. Pa Kocuvan se je zastonj vspehal. Naš razumni kmet ima zdravo pamet in pozna take zvijačnike, katerim je le na tem ležeče, da bi ljudstvo obdržali v temi in nevednosti.

Domače stvari.

— („Narodna tiskarna.“) Upravni odbor „Narodne tiskarne“ je pri seji 24. avg. izvolil za predsednika g. dr. K. Ahačiča, za podpredsednika g. dr. A. Mošeta. Dalje je po odpovedbi g. Grassellija upravni odbor postavil g. H. Turka, trgovca v Ljubljani, za vodilnega ravnatelja ljubljanske tiskarne. Bilanca se je v pregled izročila posebnemu odseku treh odbornikov.

— (Ljubljanska hranilnica) je darovala za po toči unesrečene Dolenjce 3000 goldinarjev.

— (Nepotreben hrup.) V nedeljo proti poldnu je strel iz ljubljanskega grada naznanil požar. Kadilo se je za Rožnim vrhom v zgornji Šiški. Mnogo Ljubljančanov je šlo gledat. Drdralo je dosti voz na Šiško, požarna straža je z brizgalnicami hitela na pomoč, pa se kmalu zopet vrne. Gorelo je res na zgornji Šiški, a samo v — apnenici, katera je bila ta dan vžgana.

— (Nesreča.) V soboto 23. avgusta popoldne je nek italijanski zidar pal od družega nadstropja v novi Maličevi hiši v Ljubljani in se tako pobil, da je dve uri potem v bolnišnici umrl.

— (V Šiški) nad Ljubljano so zadnjo nedeljo fantje stekli se na cerkvenem žegnanji in enega z nožem zabodli do kosti.

— (Iz Radomelj) pri Kamniku se nam 23. avg. piše: Denes je utonila mala deklica v Mlišici (potoku izvirajočemu iz Bistrice) zavoljo preslabega varstva. — V nedeljo 17. t. m. na obletnico cerkvenega blagoslovljenja

ali žegnanje so pa na Hudem, tudi v radomeljski županiji, ubili fantje necega Čehovega, iz rovske fare. Pri sekeiranji se je razvidelo, da je prezgodnja smrt bila posledek globoke rane nad ušesom. Brat umorjenega je tudi precej ranjen. Vse štiri zločince je precej drugi dan žandarmerija dobila.

— (Pogorelo) je v Kašlju pri Zalogu predvčeranjem pet hiš z drugimi gospodarskimi poslopji.

— (Iz Bohinjske bistrice) se nam piše: Slovenskim popotnikom, ki v te kraje zahajajo ogledovat krasne gorenjske kraje, priporočam krčmo g. Gregorja Šokliča v Bohinjski Bistrici, kateri je dober in pošten narodnjak. Sploh sem tu našel jako prijazne in omikane ljudi, posebno mladino, kar kaže, da gospod učitelj po vsem svojo dolžnost stori.

— (Iz Kviškega) se nam piše: Naše čitalnično društvo je, komaj osnovano, uže naletelo na take nasprotnike, ki niso drugega delali, nego družbenike obrekovali ter trobili, da čitalnica je gnjezdo, v katerem vse zelo leži. Nij čudo tedaj, da je naše društvo tako po polžje napredovalo. A vendar, kljub vsemu napenjanju naših nasprotnikov zmagalo je društvo, ter odločilo po dolgem odlašnji zadnjo nedeljo tek. avg. prirediti besedo, ter tako slovesno našo narodno čitalnico odpreti. Želim jim, da bi se prav dobro obnesli in pokazali, da omika in napredek tudi v Brdah zedinjena naprej korajčita. Tedaj Brici na noge! udeležite se te slovesnosti v prav obilnem številu in videli boste, da pri združenih močeh je velik vspeh. Priporočam se pa tudi tujim narodnjakom, naj bi nas oni dan se svojo navzočnostjo ne zabili počastiti. Program h tej besedi naznani se prihodnjč.

— (Na Ločane) tudi dunajski „Vaterl.“ od zadnjega petka „kluni“, ker so Zarnika, in ne Costo za kandidata postavili, z istimi lažmi kakor „Novice“, samo še toliko perfidneji, kolikor v tej vednosti presega včas „V.“ dopisnik „Novičarja“.

Narodno-gospodarske stvari.

— V Gradci zboruje shod poslanikov deželnih komisij za uredbo gruntne davka iz Štajerskega, Koroškega, Zgornje-Avstrijskega in Solnograškega. Finančni minister je poklical ta zbor, da uravna razločke med tarifami davkinimi teh dežel. Štajersko ima namreč v enih krajih dežele najvišje tarife. „T. P.“ pravi, da je vlada ta zbor sklicala baš s tem namenom, da napravi nižje tarife za Štajersko. Samo da bi se to tudi zgodilo!

— O letini piše „Soča“ v Gorici: Imeli smo v nedeljo nekoliko dežja in toče vmes; dasiravno je suša turšico na Furlanskem in v goriški okolici in na Krasu močno pritisnila, je vendar zadnji dež saj na nižjem Furlanskem toliko koristil, da se smemo nadejati še precej dosti turšice. — Toča nij nikjer drugod škode napravila. Pšenice je bilo sploh prav malo, skoro polovico manje od

lani. Ker se je rež in pšenica tudi na Ogerškem in drugod slabo obnesla, skočila je pšenica skoro za 30 soldov pri poloniku in moke v Stračičah so se podražile za 40 soldov pri centu; ovsja je dosti, skoro povsod; sena pa še več, v Gorici je seno po 60, 70 soldov cent. Trgatev slabo obeta na celem Goriškem; vendar pa se poročila iz Ogerškega, Hrvatskega zmirom boljšajo.

Poslano.

Dopisniku v zadnjih „Novicah“ iz Notranjskega odgovarjam, da se bodem strogo držal tega, kar je bilo na volilnem shodu v Postojni 13. julija t. l. skleneno in volil bodem za poslanca v državni zbor na Dunaj Slovenca g. dr. Razlaga. Omenim pa tudi, da pri nas nij nikakoršnih „Hreno-Kraševcevih kol, v katere nas bi po sili vpregala; mi smo vsi edini v tej zadevi in ako se gospoda Hren in Kraševce za našo pošteno reč krepko potegujeta, je to le njih zasluga in zares dober tek bi bil, ako bi se povsod tako pošteno postopalo.

23. avg. 1873.

Andrej Milavec,
župan v Cerknici.

Poslano

na dopis gosp. Šimnu Salenu duh. pomočniku v Košani v zadnjem listu „Novic“.

Vi enemu izmed nas v Vašem dopisu podrikujete dopis iz Pivke 1. avg. v 177 listu „Naroda“ ter nas posredno in neposredno pitate s prelepimi besedami kakor: „oslovski jargon“, „plašarski dopisun“, „ubogi pritlikovci“ i. t. d., se poslužujete izrazov, katerih nijmo vajeni slišati iz ust izobraženega in omikanega, (k tem bi se morali vsaj šteti) a oni so tudi zelo razžaljivi in zaslužili bi oster opomin v prihodnje pristojne pisati, ter „epiteta ornantia“, s katerimi ste nas v „Novicah“ blagovolili „dekorirati“, opustiti, ker pripetilo bi se Vam lahko to, kar se je enemu Vaših pajdašev 20. avg. v Ljubljani. — Gospodine mi mislimo, da politika nij polje za Vas, da bi bolje bilo, ako premišlujete votel glas soda, v katerem je bil zadnji in petdeseti čeber predvlastnega vina (bahali ste se namreč, da ste pred dvema leti blizu 50 čebrov vina „fentali“, kajti Vaša Mica Vam je v preveliko žalost povedala, da že zadnji sod „žalostno“ poje), in da brevir v roke vzamete.

Končno prosimo uredništvo, pritruditi, da pisatelj gori imenovanega članka nij bil noben železniški uradnik iz Št. Petra.

Z bogom velikan Šimen!

Št. Peter na Krasu 22. avg. 1873.

A. Z., A. Ž., F. S.

Mi potrjujemo, da nobeden zaznamovanih nij pisatelj dotičnega članka. Sicer je pa to večno klerikalno iskanje dopisnikov že impertinentno.

Uredn.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescière du Barry v Londonu.

Vsem trpečim po izvrstni Revalescière du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bolezni odstrani: bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, naprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, sla-

bost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, nava krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, scialno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekomo kljubovala:

Spričevalo št. 74.670.

Na Dunaji 13. aprila 1873.

Sedem mesecev je sedaj, ko sem bil v najobupnejšem položaju. Bil sem bolan na prsih in živcih, tako da sem od dneva do dneva vidno ginéal in vsled tega dalj časa nijsem mogel se učiti. Slišal sem o Vašej čudovitej Revalescière, rabil sem jo in Vas morem zagotoviti, da se čutim po enomesečnem vživanju Vaše tečne in žlahtne Revalescière popolnem zdravega in okrepanega, tako da morem, ne da bi se tresel, pisati. Napoten sem tedaj, vsem bolnim to razmerno jako dober kup in okusno zdravilo kot najbolji lek priporočati in ostajem Vaš udani

Gabriel Teschner,
slušatelj javnega višjega
trgovinskega učilišča.

Spričevalo št. 73.668.

Mitrovica, 30 aprila 1873.

Hvala izvrstnej moki je moja sestra, ki je na nervoznem glavobolu in nespečnosti trpela, po porabi 3 funtov na potu k boljšanju. Ob enem si dovolim, Vas uljudno prositi, da mi na pošto povzete 1 funt Revalescière navadne sorte, poleg razločnega poduka za rabo te moke pri otrocih 8 tednov starih pošljete.

S spoštovanjem

Nikolaj G. Kostic.

Spričevalo št. 73.704.

Přílep, pošta Holešan na
Moravskem 7. maja 1873.

Ker mi je od Vas že davno prejeta Revalescière du Barry pošla in je za mojo želodčno slabost in neprebavljivost dobro in splošno zdravilo, Vas prosim, da mi od prave Revalescière 2 funta na povzete kakor hitro je mogoče pošljete.

Spoštljivo udani

Jožef Rohaček
gozdar.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescière pri odraščeni in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradci bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birnbacher, v Lonči Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Dunajska borza 25. avgusta

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovnih	70	gl.	10	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	3	"	50	"
1860 drž. posojilo	101	"	90	"
Akcije narodne banke	970	"	"	"
Kreditne akcije	243	"	50	"
London	111	"	15	"
Napol.	8	"	88 1/2	"
C. k. cekini	"	"	"	"
Srebro	105	"	80	"

Zobozdravno oznanilo.

Večstranskej želji ustrezaje, naznanjam, da sem tukaj v Celji. „Zum weissen Lamm“ do 4. septembra, in svojo zobozdravno in zobotehnično prakso izvršujem. (221—2)

Moje priljubljene zobne priprave — zobno vodo, zobni pečat in zobni prah — prodajajo v Ljubljani: g. parfumer Mahr in lekar Biršič; v Celji: g. lekar Ravšer; v Celovci: g. dr. Hussa, zobozdravnik Hock, trgovca Goričnik in C. Klemenčič; v Beljaku: okrožni lekar Šolc.

Zobozdravnik dr. Tanzer,
docent zobozdravništva v Gradci.

Tujci.

23. avgusta.

Evropa: Pavše iz Črnega vrha. — pl. Fluck iz Trsta. — Pleško iz Vrhopolja. — Dr. Matij Trsta. — Dr. Jenko z gospo iz Lipnice. — Klimpel iz Češkega. — Herman iz Pešte.

Pri Elefantu: Knez Salm Reiferscheid iz Celja. — Teyber iz Hlumeca. — Buchberger iz Trsta. — Hofbauer iz Tržiča. — Šuler iz Trebelna. — Dolinar Johanisthal. — Zužek, misijonar iz Mincezote, v Severni Ameriki. — Merk z materjo iz Dunaja. — Plut, misijonar iz Amerike. — Fineti s hčerjo iz Trsta. — Kristian iz Dunaja. — Samoja z družino in guvernanto iz Trsta. Pri Malčeti: Grčar iz Dolenjskega. — Baron Edelsheim iz Dunaja. — Schneeman, Hauptman iz Dunaja.

Izdajatelj in za uredništvo odgovoren: Ivan Semen.

Epileptičen krč ali božjast

zdravi pismeno poseben zdravnik za božjast Dr. O. Killisch, Berlin, Luisenstrasse 45. (255—86)

Pričujoče ima čez tisoč bolnikov v ozdravljenji.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.